185 İnekler, koyunlar gökten mi indi

Zümer 6: “…sizin için sağmal hayvanlardan sekiz çift indirdi…”

Soru: Zümer-6 ayetinde sağmal hayvanların uzaydan indirildiği mi kast ediliyor?

Cevap: Bu ayette indirildi derken “enzele” yani inzal etmek, indirmek fiili kullanılmıştır. Kuran’da bu fiil hem gerçek anlamıyla hem de deyim olarak kullanılır. Gerçek anlamdaki kullanımına örnekler:

İlgili Makaleler

- 137# Dünya dışında dinler geçersiz mi kalacak? 5 Haziran 2019

Zümer 21: “Görmüyor musun; gerçekten Allah, gökyüzünden su indirdi de onu yerin içindeki kaynaklara yürütüp-geçirdi.”

Furkan 25: “O gün, gök beyaz bulutlar şeklinde parçalanacak ve melekler ardı sıra indirilecek.”

Muminun 29: “(Gemideki Nuh’a hitaben) Ve de ki: “Rabbim! Beni kutlu, bereketli bir yere indir. Ve Sen doğru yere yerleştireceklerin en hayırlısısın.”

Ahzab 26: “Allah, kitap ehlinden düşman gruplara yardım edenleri kalelerinden indirip, kalplerine korku saldı.”

Deyim olarak ise “enzele” yani indirmek fiili “nimet vermek” anlamında kullanılır. Bunu açıkça görebileceğimiz ayetlere örnekler:

Araf 26: “Ey Adem oğulları, size çirkin yerlerinizi örtecek ve süs olacak giysi indirdik; fakat takva elbisesi hepsinden hayırlıdır. İşte bu, Allah’ın ayetlerindendir. Gerek ki, düşünüp ibret alırlar.”

Bu ayette elbise indirdik diyor ama vahye muhatap olan sahabeler biliyorlardı ki giydikleri elbiseler uzaydan inmedi, ya avladıkları bir hayvanın derisinden, ya koyun-keçi yününden, ya da başka bir malzemeden kendileri yapmıştı. Demek ki burada elbise indirdi demek size elbisenizi üretecek nimetler verdi anlamında kullanılmıştır.

Bakara 57: “Bulutları üzerinize gölge kıldık ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik.”

Bu ayette size bıldırcın indirdik derken uzaydan bıldırcın döküldü demek değildir. Bıldırcının zaten Dünya’da büyüyen bir kuş olduğunu Kuran’ın ilk muhatapları biliyordu. Öyleyse sahabelerin bu ayette anladıkları şey, İsrailoğulları’nın bol bıldırcın olan bir mevkide çokça bıldırcın yakalama nimetine kavuştuklarıdır. Yani ilk muhataplar elbiselerinin veya bıldırcınların uzaydan yağdığını düşünmedikleri gibi sağmal hayvanlarında uzaydan geldiğini düşünmemişler, bir nimet olarak insanlığın hizmetine sunulduğunu anlamışlardır. Tabiki bu hayvanları insanlık evciltmiş olabilir, tıpkı kendi elbiselerini kendileri diktikleri gibi. Bu iki durumda da bunların bize istifade edilmemiz için kolaylaştırılmış ikram edilmiş nimetler olduğu gerçeğini değiştirmez.

Sahabeler Kuran’daki deyim olarak kullanılan kelimelerin anlamlarını iyi bilse de sonradan gelen Selefilik gibi bazı akımlar Kuran’da gerçek-deyim ayrımı yapmadan her kelimeyi direk anlamı ile algıladığından dolayı, böyle gruplar Kuran’ın Müslümanlar arasında sonradan yanlış anlaşılmasına da hizmet etmişlerdir. Örneğin bu ayetten fiziki olarak sağmal hayvanların indirildiğini savunanlar da malesef çıkmıştır.

Yunus 59: “De ki: “Allah’ın size **rızık olarak** indirdiklerinin bir kısmını helal, bir kısmını haram yaptığınızı görmüyor musunuz?”

Kuran’ın ilk muhatapları bu ayetten elmanın, muzun, hurmanın uzaydan indiğini düşünmemişlerdi. Çünkü rızkın ya ağaçtan ya topraktan geldiğini görüyorlardı. Öyle ise rızkın inmesi demek rızkın kendisinin değil, emrinin inmesi yani insanlara yeryüzünde verilecek nimetlerin oluşturulması demektir.

Kasas 24: “Musa, onların davarlarını suladı. Sonra gölgeye çekildi. “Ey Rabbim! Doğrusu bana indireceğin her hayırlı şeye muhtacım” dedi.”

Yine Hz. Musa’nın burada indirilmesini beklediği hayırlı şey, uzaydan gelecek bir şey değil, Dünya’daki bir nimettir, zaten bu duanın peşine Hz. Şuayb’in kızları ile tanışıp onların çobanı olarak ve Şuayb tarafından onlardan biriyle evlendirilerek hayra eriyor.

Sahabeden Said b. Cübeyr, sağmal hayvanların indirilmesi demek “yaratma” anlamındadır, demiştir (Kurtubi, Zümer 6). Beydavi ise; “Sizin için indirdi” sözü, hükmetti yahut size taksim etti demektir, çünkü onun hüküm ve taksimi gökten indirilmekle nitelenir; çünkü Levh-i Mahfûz’da (kader kitabı) yazılıdır, demiştir.

Kısaca; Zümer 6 ayetindeki indirme bir nimet verilmesi demektir, fiziki bir indirme değildir. Ayetlerde geçen indirme sözcüğünün bir nimet anlamında deyim olarak mı, yoksa gerçekten fiziki bir indirmeden mi bahsedildiğinin ayrımını yapamayıp deyimleri direk manası ile ele alanlar, Kuran'ı anlayamazlar.

EK: Burada sorabilirsiniz ki, o halde demirin indirilmesi ayeti de nimetten bahsediyor olamaz mı? Benim fikrime göre orada demirin indirilmesi fizikidir, çünkü daha önceki bir yazımızda anlattığımız gibi demir yağmurlarla sürekli yeryüzüne inmekte ve hayat dağıtmaktadır. Demirin yağmurlarla sürekli bu inişi olmasa idi bilim insanlarına göre yeryüzünde canlı çeşitliliği bu kadar güçlü olmayacaktı. Yağmurlarla inen demirin sağladığı faydayı araştıran çok sayıda bilimsel araştırma var. İlgili yazımızı okuyabilirsiniz.

Burada hayvanların indirilmesini deyim olarak görüyor ama demirin indirilmesini ise fiziki olarak görüyor, o halde çelişiyor diye düşünmeyin. Çünkü yazı boyunca indirme fiilinin Kuran'da bazı ayetlerde deyim olarak kullanıldığını ve bazı ayetlerde ise fiziki indirilmeden bahs edildiğinin örneklerini verdim. Hayvanların indirilmesinin nimet olan deyimsel bir indirme olarak kullanıldığı açık, demirin indirilmesi ise biraz kapalı ama bu iniş bilimsel verilerle çok iyi uyuştuğu için burada fiziki bir inmeyi kast ettiğini düşünmek te en mantıklı olan düşüncedir.